

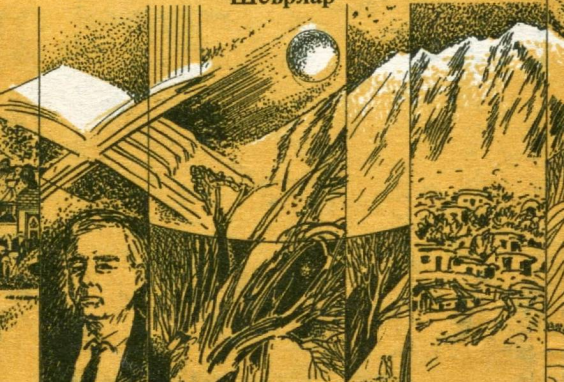
НД 25726
0

НОРИНИСО
КОСИМОВА

СОФИНЧ

Шеърлар

25726

HO 0

2000A-2898

Васильева, А.

2000A-2898

Шеф -

НОРИНИСО ҚОСИМОВА

СОҒИНЧ

Шеърлар

Тошкент

А. Қодирий номидаги халқ мероси нашриёти

2000

Ўз2
Қ 61

Муҳаррир ЖОНИБЕК СУБҲОН

Қосимова Н.

Соғинч: Шеърлар.— Т.: А. Қодирий номида-
ги Халқ мероси нашр., 2000.—32 б.

Меҳр-муҳаббат — инсонни поклайдиган, покиза туйғу-
ларга, хайрли амалларга даъват этадиган бир қудратли куч-
дир. Уни англаган, қадрлаган инсон ўзида сабр-матонат,
бардош ва қаноат топади, ҳаётга шукрона билдиради, ҳаёт-
нинг азобу синовларидан омон ўтади. Онасига, она қишло-
гига соғинчи, фарзандларига боғланган умри ҳаққи мардо-
на, ҳалол-покиза яшашга интилади...

Ўз2

Ю
К $\frac{4702020202 - 222}{M361(04) - 2000}$ гриф — 2000

ISBN 5-86484-083-1

© Норинисо Қосимова, А. Қо-
дирий номидаги халқ мероси на-
шриёти, 2000 й.

2

А

O'zb. Res. DK

2898

Ю 25726
0

ЎЛКАМ БАҲОРИ

Тупроқ ҳиди анқийди бирам,
Ўзгача тус олгансан, ўлкам!
Қалдирғочнинг қанотида хат,
Шодлик солди кўнглимга кўклам.
Ўлкам, ўлкам, баҳор муборак!
Насибанг мўл наҳор муборак!

Деҳқон бобо тапшишлари мўл,
Меҳнатидан ёришар кўнгил.
Пахтақору чорвадор бу эл,
Улуғланар ҳар жафокаш қўл.
Ўлкам, ўлкам, баҳор муборак!
Насибанг мўл наҳор муборак!

Шабнам чайган мусаффо юзим,
Она халқим, ўзимсан, ўзим.
Ўхшаши йўқ кўшигим, созим,
Ўзбекистон — тандаги жоним.
Ўлкам, ўлкам, баҳор муборак!
Насибанг мўл наҳор муборак!

ОНАЖОН

Соғиниб-соғиниб келаман гоҳо,
Қишлоғимдай кенгдир бағринг, онажон.
Ҳаёт ташвишлари зиммамда бугун,
Юракда истаклар уради туғён.

Дунёни кўксимга босиб турибман,
Сен мени ардоқлаб суйганинг каби.
Шу боис оқшомги тушларимда ҳам,
Жилмайиб туради оламнинг лаби.

Ясамоқ истайман ўзга бир қуёш,
Нур билан йўрилсин юрар йўлларинг.
Мустақил юртимнинг шукрин айтмоққа,
Чўзилсин табаррук сенинг қўлларинг.

ҚИШЛОҒИМДА

Бирданига тинди оқ ёмғир,
Олам чунон кетди ёришиб.
Назаримда болалар ҳозир,
Камалакни тугар боришиб...

Бир ёнда жим асо таяниб,
Соқолини тутамлар бир чол.
Ғалланими ўйлар тикилиб,
Ё пахтани ўйларди алҳол.

Мен энтикиб дарча ёнида
Сигмаяпман дунёга жўшиб.
Биллур томчи, ювилган гуллар
Ва тупроқни қучяпман қўшиб.

Қучяпман бу оппоқ дунёни...

КЕЛ, КЎКЛАМ

Табиатнинг сўлим келини —
Кўклам, бутун кўнгилларга шўш.
Қалдирғочнинг қанотида хат,
Ёзилгани — муҳаббат, оташ.

Лолаларга айланган юрак
Ҳузуринга йиғлаб чопади.
Оҳ, келмади, кутди, бесамар,
Энди ишқни сендан топади...

Қизалоқнинг сочида чамбар,
Чучмоманинг хушбўйдир тоти,
Баҳоргинам, қалбим юпанчи,
Асли ўзинг тириклик оти.

Ҳориганим сезганимда кел,
Ёлғонлардан безганимда кел.
Бевафонинг жафоси сабаб
Жондан умид узганимда кел!

КЎКЛАМ ТАРОНАСИ

(халқ йўлида)

Униб чиқди бойчечак,
Дарахтда бўртди куртак,
Қиз сочида тол баргак,
Баргакка қўшиқ керак.

Учиб келди оқ лайлак,
“Қайнатайлик сумалак!”
Ҳаммада ҳам шу истак,
Истакка қўшиқ керак.

Қизлар қишлоқда юлдуз,
Тасвирига ожиз сўз.
Кўкламдан шодланар кўз,
Кўкатга қўшиқ керак.

РУҲИЯТ

Миллионлар сиққан шаҳарга,
Сиголмаган руҳим азобда.
Олис қишлоқ бағрида дилгир,
Онам ўйлар мени шу тобда...

Ўкинчларин эслайман маъюс..
“Яратибман болам, жабрга!”
Оҳ, онажон, куйинмак нечун,
Дўст тутинсам Сабот, Сабрга.

Менинг ёруғ кунларим яқин,
Кўзларимда ранглар ёғдуси,
Қаранг, кулар қўлларимда шод,
Мен кечикиб топган келгуси...

МАНЗАРА

Қизларнинг лабида хандон табассум,
Кўклам суруридан юзлари гулгун.
Ҳайратга йўғрилган туйғулар маъсум,
Анвойи гуллардай ҳар бўй қиз дур кун...

Ўн саккиз баҳорни ҳаприқиб кучг ин,
Орзулар чақнаган шу кўзлар кулсин.
Беғубор ёшликнинг завқи қошида
Зангор табиат ҳам таъзимда бўлсин...

ИРОДА

Тоғлар, менга беринг ирода,
Қайта тоблай энди ўзимни.
Кўшиқ билмас дилдан нарида
Куйга солай чидам, тўзимни.

Тоғлар, менга беринг ирода,
Қалбим бўлсин энг чиройли қалб.
Бузолмасин, ишқимдан зада
Ҳижрон деган бешафқат бир зарб!

СОҒИНЧ

Соғинчларим менинг солар дод,
Бардошим ҳам бўлади барбод,
Қила олмас далдалар ҳам шод —
Сенсиз қолиб кетган чоқларда...

Ярашмайди кулгу лабимга,
Қувонч гўё ямоқ таъбимга,
Ёт туюлар сеҳр гапимга —
Сенсиз қолиб кетган чоқларда.

Сиғинаман янги ойга, рост
Сўрагайман сабр ҳам тоқат.
Яшаш оғир, ҳаёт берағбат —
Сенсиз қолиб кетган чоқларда...

СЕН КЕТАРСАН

Сен кетарсан, ортингда,
Мен қоламан күз ёшлаб.
Ҳаёт йўлин азобин
Ўйлаганча дил ғашлаб.

Сен кетарсан, ортингда
Қолар хувиллаб уйим.
Муҳр янглиғ жойланар
Қалбингга менинг куйим.

Сен кетарсан, ортингда
Ёниқ бир қалб қолади.
Хоҳи тун, хоҳи кундуз
Ўйингга чанг солади.

Сен кетарсан, ўйингда
Мангу қолар “ўша” қиз.
Сен юражак йўлларда
Ёғдулардан тўшаб из.

ЯНА БАҲОР

Деразамдан боқдим тонг-саҳар,
Тоғлар яққол турар кўриниб.
Кўклам чоғи адир бағрида,
Ниш уради чекак уриниб.

Шабадалар — қалбим ҳислари
Ҳукмрондир ўй-хаёлимга.
Болаликка гувоҳ чорбоғлар
Ўйлантирар қўймай ҳолимга.

Эртапишар гилос остида
Дугоналар ўйнардик тўп-тош.
Қош қорайиб, пода қайтар-у,
Бизлар беғам, беташвиш, бебош.

Ҳоримоқни билмай қир ошиб,
Ялпиз териб қайтиб келардик.
Дала кезиб, дилни тўлатиб,
Қўшиқларни айтиб келардик.

У — беғубор болалик дамлар,
Гўдагимнинг ўтли кўзидай.
Яна келди баҳор бағримга
Дўстларимнинг иссиқ сўзидай...

ТОНГГИ ҰЙЛАР

Тонг отмоқда умидим каби оқариб,
Демак қизил гуллар безар қўлимни.
Қуёш сочган дунё-дунё зар ёғду
Ёритади юражак ўз йўлимни.

Тилим топмас чорасини айтмоққа
Юракдаги энг пинҳона қўшиғин.
Истаклар жим бўйин эгар қошимда,
Ҳисларим-чи, ёриб ўтар тўсиғин.

Олисларга етаклама, учқур от,
Кетмагайман тонгларимни ҳеч ташлаб.
Агар кетсам... менсиз қолиб алп тоғлар,
Мунғайишар, айрилиқдан кўз ёшлаб...

ШАҲНОЗАГА

(мучал тўйи муносабати билан)

Гул шохида гулфунчам,
Боғимдаги булбулчам.
Мучал ёшинг муборак,
Шаҳнозахон, сингилчам.

Осмондаги ой бўлгин,
Малоҳатта бой бўлгин.
Гулгун қизлар ичинда
Ўзинг гулчирой бўлгин.

Кўнгил уйин тўлдириб,
Тенгқурларинг кулдириб,
Онангни қувонтирдинг
Мучал ёшига кириб.

Доим ёруғ юз бўлгин,
Бир париваш қиз бўлгин.
Қирқин қизлар ичинда
Порлаган юлдуз бўлгин.

ҲАЁТ ҚУВОНЧИ

Шамолларга тутиб кўксимни,
Чўл ҳавосин симирдим тўйиб.
Димоғимда — гулларнинг бўйин,
Юрагимда бахт куйин туйиб.

Чопиб кетгум келяпти ҳозир,
Уфқ томон чўзиб қўлимни.
Изларимдан келади кимдир,
Бир-бир тўшаб қизил гулини.

Ўша кимдир — менинг суянчим,
Ўша борки, борман тиргакда.
У — борлиғим, ҳаёт қувончи
Муҳаббатим — оппоқ йўрғакда...

ИЛТИЖО

Яхшиларга етказ, худойим,
Дийдоридан этма Мосуво.
Шулар боис тирикман доим,
Шулар билан мунаввар дунё.

Чулгаганда кўнгилни армон,
Яшаш оғир туюлган дамда,
Тўяр бўлсам ҳаттоки жондан,
Рўбарў қил сўнгги қадамда —
Яхшиларга еткиз, худойим...

НОМАЪЛУМ АСКАРГА

Осмон бўлиб қолдингми, айт,
Хаёл мисол толдингми, айт.
Ёш шошқалоқ сабо янглиғ
Дилга севинч солдингми, айт.

Ё бағримга сочиб ёрду,
Лабда қотдинг мисли кулгу.
Ё саноксиз милт-милт юлдуз
Каби ёнгуни энди мангу?..

СИЗ БАХТЛИСИЗ

Сиз бахтлисиз, кўзингиз
Бунча боқади шодон.
Сўзласангиз энтикиб,
Тинглаяпман мен нодон.

Ёшлик — ёшлик, билмадим
Илк севгининг қимматин.
Англаб етмадим, доғи
Куйдирмоғин туну кун.

Бағрим қону сездирмай
Куламан хандон, шодон.
Кўксимни оху доғлар
Ўртаса-да беомон.

Куламан, бу кулгулар,
Доду фарёддан оғир.
Агар, агар билсангиз
Дунёим бўлган охир...

БАҒРИМНИ БУТ ҚИЛГИН

Бағримни бут қилгин, худоим,
Омон бўлсин отам ва онам.
Улар билан обод жаҳоним,
Сезилмагай ғаму андуҳ ҳам.

Жойнамозда сўраганим шу,
Туним кунга улаганим — у,
Ҳам ўтинчим, юпатган туйғу —
Бағримни бут қилгин, худоим.

Насиҳатин этмайин канда,
Хоҳ шодумон, хоҳ ғамгин дамда.
Қуёш, ойдаи суюқларимни,
Йироқ этгил фироқ-аламдан.

Бир ожизам алқасин, десанг,
Саодатда балқисин, десанг.
Ёруғ-ёруғ кунларим учун,
Суянч тоғим омон асрагин —
Бағримни бут қилгин, илоҳим...

СИЗ КЕЛГАНДА

(Ҳамид Олимжонни эслаб)

Кўклам кезар қорли тоғларда,
Гулга тўла чаман, боғларда.
Бахмал қиру адирда лола,
Гўё бахтга тўлиқ пиёла.
Гул юзида марварид маржон,
Сиз қайдасиз, Ҳамид Олимжон?

Кўз-кўз қилар Жиззах жамолин,
Келинг, бирга этайлик сайр.
Пахтакорлар тутган камонин,
Бир кўрайлик, нақадар чайир!
Ҳув кузақда бўй чўзар хирмон,
Чорлаб сизни, Ҳамид Олимжон.

Жиззах бугун мисли Фарғона,
Кўм-кўк... кўм-кўк... очгандир чирой.
Гўзаликка тўлган шу она —
Чўл бағридир сахий, ҳотамгой.
Ўзбекистон ҳадя этган шюн,
Эҳ, кўрсангиз, Ҳамид Олимжон!

Кўклам боис безаниб олам,
Қизғалдоққа кўмилди буткул.
Ҳеч бир қалбда йўқ зарра алам,
Шодлик ва бахт яшнаган, гулгун.
Шодлик шеъри янграб бу замон —
Сиз келганда, Ҳамид Олимжон.

ШУКРОНА

Ҳаром ризқдан қиламан ҳазар,
Ундан асра художон, ҳар он.
Қўлларимдан маҳкам тутади,
Болагинам-миттигина жон.

Кўзларига боқаман ўктам:
Поклигимни кўчирай кўрқмай.
Не маломат, машаққатлардан
Олиб ўтдим кўксимни ўқдай.

Бурда нонни тутқаздим ҳалол,
Бундан дилга рағбат олардим.
Ялинмадим сотқин, нокаста,
Сездирмадим ўкинчим, дардим...

Яхшиларга ёндош бўлганим
Балолардан асрар ҳар доим.
Икки кўзим қароғидайин
Ўғлим, қизим сақла, худойим.

Кўрганимга қиламан шукр,
Яратгандан сўрайман сабр...

ЁРУҒ КУН

Қаттиқ ишонаман, бизларга ҳали,
Ёруғ, шундай ёруғ, равшан кун келур.
Тиниқ олов рангли нурлардан кўзлар
Фоят ўзгача бир оҳанг-ла кулур...
Ёруғ, шундай ёруғ, равшан кун келур.

Ҳамманинг ҳаваси келади бизга,
Келар иккимизга энг пок туйғулар.
Бахтиёр онларни кўмсаб йиғлаган
Юрак кўшиқ бўлиб, кетар қайғулар.
Ҳамманинг ҳаваси келади бизга.

Ғанимларнинг шундоқ кўзи ўнгида
Қип-қизил гулларни тутасан менга.
Ҳижронни бир умр парчинлаб ерга,
Шодумон кунларни элтаман сенга.
Шундайни ёруғ кун албатта келур!

МУҲАББАТ

Юрагимга армон бўлди,
Армон қўшиқ — муҳаббат.
Соғинчларим тўкиб қайга,
Йиғласам-ей, зор фақат.

“Топилма” деб суйган юрак,
Қаттиқ экан билсам-а.
Осмондан ой, юлдуз кулар,
Дардим тўкиб солсам-а...

Адашганим — ёшлик йўли,
Кўп кўйларга қўйди-я.
Юрагимдан номинг узиб,
Армонимга йўйди-я...

Юрагимга армон бўлди,
Сиғинганим — муҳаббат.
Ғаним кўздан қандай асрай,
Яширгани йўқ хилқат?!

СИЗДАЙ БЎЛСАМ

(45 йил ўқитувчилик қилган дадажоним
Эргаш Қосимовга)

Оқшом. Китоб варақлайсиз бот,
Яна эзар онамни ташвиш
“Кеча-кеча бўлмайди сира,
Кундузи-ку, ҳеч тугамас иш...”
Бепарвосиз, кўзойнак тақиб,
“Шоҳнома”дан оласиз баҳра.
Навоийнинг девонин қўйиб,
Фузулийга бурасиз чехра.
Тун яримдан ўтган чоғида
Тоза ҳаво сипқорасиз бир.
Кўклам яқин, адирда чўпон
Гулханлари ёнибди ахир!..
Уйқу қочар энди, то саҳар
Дафтарларга қўясиз баҳо:
Қизил чизиқ тушмаса оққа —
Безак бўлса “яхши” ва “аъло”...
Завқ улашай дейсиз тонга ҳам,
Ором олиб ётмайин андак.
Дадагинам, ҳар бир сўзингиз
Бизни қилди ҳаётда атак.
Сиздай бўлмоқ журъати ёнар,
Юрагимдан отилар хитоб.
Машаққатдир ўрганмоқ ҳунар,
Бергим келар умримдан ҳисоб.

ТАБИАТ ҚИЗИ

Табиат аталмиш суюк онанинг
Вояга етибди гулбаҳор қизи.
Фасллар аталмиш тўрт фарзанд ичра
Гўзали, сулуви, мисли юлдузи.

Табиат — она ўз “сеп бисоти”дан
Либослар берибди қизига аъло.
Баҳорой севинчдан қучиб онасин,
Оламга таъзимлар айлади бажо.

Бир ёнда устида кўк бахмалдан тўн
Кекса замин турар ҳансираб, шопиб.
Дарахтлар шохиди гуллардан чамбар,
Булбул ноз этади шабнамдан ошиб.

Баҳорой бир ажиб тавозе билан
Замин узра кезар, қувончдан кулган.
Қир-адир кўмилган турфа гулларга,
Лолалар бу тўйнинг безаги бўлган...

АРМОН ҚҰШИҚ

Олисларда армон қолди, куй қолди,
Юрагимда эзгин-эзгин ўй қолди.
Бевафөнинг юз жафоси дилимда,
Хаёлларда келин либос, тўй қолди.

Армонларим тошга айланар бутун,
Юрагимда ҳар кун тутилар тутун.
Қайга қочиб, қайдан паноҳ топайин,
Азобларим тута олмаса тизгин.

Кўзларимда куйланмайди у қўшиқ,
Сўзларимда янглишилмас исми ҳам.
Армонлар-ей, ўтиб бўлмас сим тўсиқ,
Айтолмасман дардим энди, оҳ, алам...

Олисларда армон қолди, куй қолди,
Ўйларимда оқ либосли тўй қолди...

ЙИҒЛАМА, КҰНГИЛ

Йиғламагин, йиғлама, кўнгил,
Арзимаиди томчи ёшинга.
Умринг хазон этган йигитни
Садқа айла омон бошинга.
Йиғламагин, йиғлама, кўнгил.

Муҳаббатни олмаслар сўраб,
Сотмайдилар молу дунёга.
Куйинганинг тош юрак эрса,
Айлан сен ҳам мисли рўёга.
Муҳаббатни олмаслар сўраб.

Тирилади ишонч, умидлар,
Қара, фарзанд камоли тотли.
Ёлғиз кечган тунларинг ҳаққи
Унут энди, унут отини.
Тирилади қайта умидлар.

Ёлвормагин суймаган қалбга,
Шафқат кутма ва кутма нажот.
Яратувчим, ўзинг буюк зот,
Сен-ла боқий бири кам ҳаёт...
Суймаганга ёлворма, бекор...

БУГУН МЕНИ

Бугун мени қон йиғлатди ой,
Қаён боқмай ваҳима, ҳадик.
Юлдуз учар кўнгилни ғаплаб,
Наҳот сенсиз қолмоғим керак?

Сирли қўшиқ айтган мажнунтол
Шовуллайди кўксимни тиглаб.
Айтинг, айтинг, бу қандайин ҳол
Наҳот қолдим борлиғим доғлаб?

Ором бермас хаёллар аро
Қабристонга бораман чошиб.
Вужудимда тасалли, эшит:
Охир сени олармен топиб...

Бугун мени қон йиғлатди ой.

ЙЎҚЛОВ

(Укам Фазлиддиннинг хотирасига)

Ярашардинг даврага бирам,
Бир кулиб, ўн сўйлаганинг дам.
Куёвликка етмаган укам,
Жудолидан дунёим бир кам.

Соғинч эзиб ғамга чўкаман,
Қабринга кўзёшим тўкаман.
Йигирма уч ёшда, кўкка ман
Кузатганим қилади алам.

Қайлардасан, қайдасан, укам?
Бўлолмасман дардинга малҳам.
Нечоғлик тор бевафо олам,
Нураб тушган кўнгил уйи ҳам.

Куёв тўнин киймаган иним,
Дилим билмас оғриқдан тиним.
Кошки ҳовуч тупроқ бўлиб, жим
Қабринг узра чўколсам мутлоқ...

ЭГИЛГАЙМАН РУҲИНГГА

Бойчечак бош эгади
Яна сенинг қабрингга.
Кўклам кўз ёш тўкади,
Ўн беш йиллик сабрингга.

Бунда — ёлғончи умр
Сувдай оқар сен сари.
Бойлик, шухрат ўткинчи,
Синов учундир бари...

Қабринг узра эзилсам,
Укажоним, ўкинма.
Ҳаёт мени эгмади,
Эгилгайман руҳингга!

ҚОР ҲАҚИДА ИККИ ШЕЪР

I

Кипригимга қўнаётган қор
Зарбасидан титрайди юрак.
Зарбасидан чўчимам зинҳор,
Беҳуда ўй кимга ҳам керак?
Беҳуда ўй кимга ҳам керак
Куйлаяпман бугун оқ қўшиқ.
Қўшиққинам, юрагимга сол
Олам завқин, куйлайин жўшиб...

II

Қор ёғмоқда битта-битта тўшалиб,
Поклигини оламан-ей қалбимга.
Қор ёғмоқда севинчимдек беғубор,
Севинчларим айтсам экан мен кимга?!

Жўшқинлигим — поклик тушар бетиним,
Зеро унда кекса бобом каломи.
Шошқинлигим — умрим кутмагай бир зум,
Йўллай ахир дўстларга қор саломи.

Қор ёғмоқда ўйларимдек бетакроп
Поклигини оламан-ей қалбимга.
Жўш ургин, эй туйғуларим шиддаткор,
Фақат оқлик кириб келсин назмимга.

МУНДАРИЖА

Ўлкам баҳори	3
Онажон	4
Қишлоғимда	5
Кел, кўклам	6
Кўклам таронаси	7
Рухият	8
Манзара	9
Ирода	9
Соғинч	10
Сен кетарсан	11
Яна баҳор	12
Тонгги ўйлар	13
Шаҳнозага	14
Ҳаёт қувончи	15
Илтижо	16
Номалум аскарга	16
Сиз бахтлисиз	17
Бағримни бут қилгин	18
Сиз келганда	19
Шукрона	20
Ёруғ кун	21
Муҳаббат	22
Сиздай бўлсам	23
Табиат қизи	24
Армон қўшиқ	25
Йиғлама, кўнги	26
Бугун мени	27
Йўқлов	28
Эгилгайман руҳингга	29
Қор ҳақида икки шеър	30

Адабий-бадiiй нашр

НОРИНИСО ҚОСИМОВА

СОФИНЧ

Шеърлар

Рассом *Ю. Габзалилов*
Бадiiй муҳаррир *А. Кива*
Техник муҳаррир *Т. Смирнова*
Мусахҳиҳ *Н. Фозилова*

ИБ № 251

Босишга 27.03.2000 й.да рухсат этилди. Бичими 60x901/32.
Босма тобоғи 0,9. Нашр босма тобоғи 0,85. Адади 1000 нусха.
8 рақамли буюртма 22—2000 рақамли шартнома.
Баҳоси келишилган нарҳда.

Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасининг
А. Қодирий номидаги халқ мероси нашриёти.
700129, Тошкент, Навоий кўчаси, 30.

Тошкент молия институтининг босмахонасида тайёрланди.
700084, Тошкент, Х. Асомов кўчаси, 7.

Норинисо Қосимова 1959 йилда Зомин туманидаги Ём қишлоғида туғилган. Шу ердаги Назиркул Қўлдошев номли ўрта мактабда таҳсил олган. 1983 йили Тошкент давлат дорилфунунини битирди, журналист. Ҳозир Сирдарё вилоятида чиқадиган “Адолат кўзгуси” газетасида ишлайди. Шеърлари вақтли матбуотда мунтазам чоп этилади.